

Riigikohtu arvamus¹ tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse eelnõu kohta

Riigikohus märkis eelnõu §-s 58 (eelnõu varasemas versioonis § 59) ette nähtud põhiõiguste ja -vabaduste piiramise üldvolutuse kohta järgmist: „Eelnõu §-s 59 on ette nähtud üldvolutus põhiõiguste piiramiseks erakorralise või sõjaseisukorra ajal. Üldvolutus põhiõiguste piiramiseks terves ühiskonnas ei saa üldjuhul olla kooskõlas seadusereservatsiooni ega määratuse põhimõttega. Isegi kui eeldada, et eksisteerib mõni erandlik konkreetne olukord, mil seda on võimalik põhiseaduspäraselt rakendada, tuleks selle üldvolutuse sõnastamisel arvestada PS §-s 130 sätestatud piirangutega.“ Eelnõu koostajad on vastuseks sellele kommentaarile märkinud, et sarnane üldvolutus on kehtivas õiguses RiKS § 9 lõikes 1 (ilmselt on mõeldud RiKS § 19 lõiget 1) ja KoRS § 24, 25. Eelnõu koostajad on jätnud aga tähelepanuta, et RiKS § 19 lg-s 2 on arvestatud ka PS § 130 teise lause erandiga. Riigikohus soovib veel kord rõhutada, et ka eelnõus ette nähtud põhiõiguste ja -vabaduste piiramise üldvolutuse sõnastamisel tuleks selle erandiga arvestada.

Eelnõule tagasiside andmiseks antud tähtaeg oli ilmselgelt ebapiisav (eriti arvestades eelnõu mastaapsust) ja vastuolus kaasamise hea tavaga (p 4.6; Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 1 lg 5 ja Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement“ § 4 lg 2).

¹ Riigikohtu arvamus ei väljenda Riigikohtu siduvat seisukohta. Riigikohus kujundab siduvaid seisukohti ainult kohtuasjade menetlemisel Riigikohtus.